

Finansministeren (Kampmann): Jeg skal tillade mig for det høje folketing at fremsætte følgende 8 lovforslag:

*Forslag til lov om et stabiliseringslån,
forslag til lov om ændringer i lov om selvangivelsen af indkomst og formue, om foranstaltninger til kontrol med selvangivelsen og om straffen for skattesvig m. v.,*

*forslag til lov om investeringsfonds,
forslag til lov om skattefri afskrivninger m. v.,*

forslag til lov om ændring i lov om afgift af spiritus, vin og øl,

forslag til lov om forhøjelse af tobaksafgifter,

forslag til lov om ændringer i lov om forbrugsbegrænsende foranstaltninger og

forslag til lov om omsætningsafgift af motorkøretøjer m. v.

Samtidig hermed fremsættes skriftligt af socialministeren:

Forslag til lov om ændring i lov om forsikring mod følger af ulykkestilfælde (sp. 38) og

forslag til lov om ændring i lov om arbejdsanvisning og arbejdsløshedsforsikring m. v. (Vedrørende arbejdsgiverbidraget til arbejdsløshedsfonden) (sp. 38), og af handelsministeren:

Forslag til lov om udbyttebegrænsning (sp. 40) og

forslag til lov om ændring i lov om tilsyn med monopoler og konkurrencebegrænsninger (sp. 40).

Jeg vil i det følgende omtale også disse lovforslag, der er et led i det samlede lovkompleks, som folketinget skal behandle i de kommende uger.

Inden jeg går ind på omtalen af de enkelte lovforslag, skal jeg gøre nogle bemærkninger om den økonomiske situation, som er baggrund for dem.

Det er først og fremmest den udvikling, der har fundet sted i betalingsforholdene over for udlandet, der gør det påkrævet at gribe ind med nye forholdsregler. Dette forårs valutaudvikling er blevet udlagt på mange forskellige måder særlig under valgkampen. Jeg skal prøve her at sammenfatte de vigtigste kendsgerninger og præcisere den vurdering af dem, der ligger til grund for de fremsatte lovforslag.

Den mest iøjnespringende kendsgerning er nedgangen i nationalbankens valuta-

reserve. Fra 1. januar til udgangen af maj drejer det sig om 210 mill. kr., og nedgangen har i særlig grad berørt bankens dollarbeholdning, der er halveret i løbet af det sidste år. Det er åbenbart, at en udvikling i denne retning ikke kan få lov at fortsætte.

Udviklingen i nationalbankens valutastilling er imidlertid kun en enkelt side af valutaforholdene. Ser man på de private bankers valutastilling, tegner situationen sig noget anderledes, idet de private banker siden december sidste år, da nationalbanken åbnede adgang for de private valutahandlere til at holde større beholdninger, i alt har forøget deres valutabeholdning med over 100 mill. kr. Nedgangen i bankernes samlede valutastilling har således i alt andraget ca. 100 mill. kr.

Svingningerne i bankernes valutastilling er imidlertid, set over en så kort periode, ikke nogen god målestok for udviklingen i vor samlede betalingsstilling over for udlandet. Der spiller for mange tilfældige momenter ind her til, at man alene ud fra disse tal kan bygge nogen vurdering af tendenserne i udviklingen. Mere oplysende er det at betragte udviklingen på handelsbalancen.

Vi har i årets første måneder haft et usædvanlig stort underskud på handelsbalancen. Importtallene har været meget høje, og samtidig har eksportindtægterne til dels svigtet. Hvis udviklingen i årets første måneder angav normen for, hvorledes udenrigshandelen ville forme sig i de kommende måneder, måtte situationen anses for at være meget alvorlig og kræve overordentlig vidtgående indgreb. De oplysninger, der foreligger nu, peger imidlertid i retning af, at udenrigshandelen fra efterårsmånederne 1956 til foråret 1957 har været bestemt på den ene side af en række ekstraordinære forhold, som har belastet valutastillingen, på den anden side af en mere varig tendens, som også har trukket i den negative retning.

En nøjagtig vurdering af styrkeforholdet mellem disse to momenter i udviklingen er naturligvis vanskelig at foretage. Det forekommer i dag tydeligt, at den fare for en afsætningskrise for den danske landbrugs-eksport, man for nogle måneder siden kunne nære frygt for at komme ud i, nu synes at være drevet over — i hvert fald

[Finansministeren.]

indtil videre. Landbrugets eksportpriser har rettet sig væsentligt den sidste måneds tid og ligger i dag meget nær ved sidste års niveau. Samtidig er produktionen for flere af hovedvarerne nu større end i fjor, således at landbrugseksporten som helhed i de kommende måneder skulle kunne indbringe mindst samme valutabeløb som i samme periode i fjor. Usikkerheden med hensyn til høsten samt prisudviklingen på noget længere sigt bør naturligvis ikke derfor glemmes. Det forekommer dog i dag forsvareligt at betegne det valutatab, landet havde som følge af de meget lave landbrugspriser i årets første måneder, som ekstraordinært.

Hermed er imidlertid ikke sagt, at udsigterne for vor eksport fremover er tilfredsstillende. Selv med det noget lysere syn på landbrugets eksportpriser, jeg lige gav udtryk for, tør man ikke regne med, at landbrugets eksportindtægt for hele 1957 vil blive større end i 1956. Industrieksporten er vel fortsat stigende. I de første 4 måneder i år var den således ca. 15 pct. større end i de tilsvarende måneder i fjor. Denne stigning kan dog ikke anses for tilstrækkelig, da vi som følge af de hindringer, der fortsat møder vor landbrugseksport, i hovedsagen er henvist til at øge den samlede eksportindtjening ved udvidet salg af industrivarer.

På importsiden er der også tegn på, at en vis lettelse er ved at indtræde. Det var navnlig den voldsomme forhøjelse af brændselspriserne, Suezkrisen fremkaldte, der tyngede importen i januar kvartal, men også importmængden nåede op på et meget højt niveau både for brændsel og andre råvarer. Der kan vel ikke være tvivl om, at den stigning i den indenlandske omsætning, som har fundet sted i løbet af 1956, også har bidraget sit til at sætte importtallene i vejret. Importen i januar kvartal har imidlertid for flere varers vedkommende været så stor, at der må være sket en lagerudvidelse, og det må være berettiget at vente, at importen bliver noget lavere i de kommende måneder. Det lavere importtal for april falder i tråd med denne opfattelse, men mere vægt skal dog nok lægges på den kendsgerning, at priserne på mange importerede råvarer nu er på vej nedad.

Selv om valutaunderskuddet således i den forløbne del af året har været påvirket af forbigående forhold, skyldes valutaforbruget dog også, at den almindelige stigning i den indenlandske efterspørgsel, som fandt sted i løbet af 1956, ikke blev modsvaret af en tilsvarende stigning i vor valutaandtjening.

Produktionen og beskæftigelsen her i landet har været præget af en moderat fremgang, og dette i forbindelse med løn- og avancementstigninger har fremkaldt en stigning i befolkningens indtægter. Landbrugets indtægter er vel ikke steget, selv om de lavere priser i ikke ringe grad er kompenseret ved øget produktion og mindsket foderindkøb.

Hvor meget forbruget er steget, er det naturligvis vanskeligt at sige noget bestemt om. Den eneste målestok, vi har, er detailomsætningsindeksen, som viser en stigning på mindst 5 pct. fra januar 1956 til januar i år. Om det øvrige private forbrug så er fulgt tilsvarende med op, er svært at sige. Den reale forbrugsstigning har dog været noget mindre, idet en del af udgiftsstigningen er opslugt af højere priser. Detailpriserne er således steget med et par procent. Ikke blot forbruget, men også bygge- og anlægsvirksomheden har i år været større end i samme periode i fjor. Der er dog ikke i dag tegn på en så stærk stigning i den indenlandske aktivitet som den, der f. eks. prægede forsommeren 1954.

Statens overskud var i 1955-56 godt 600 mill. kr. og sidste år 100 mill. kr. mindre. I år vil det yderligere formindskes med mindst 100 mill. kr., hvis vi intet yderligere foretager os. Det er lykkedes at komme igennem det sidste år uden at trække på nationalbanken, men kun ved stadig at forcere salget af statsobligationer. Nationalbankens valutastilling er i dag den samme som for et par år siden, men vor valutariske status er dog forbedret ved, at der i de sidste to år er afdraget 250 mill. kr. på den offentlige udenlandske gæld.

Sammenfattende kan jeg karakterisere situationen derhen, at landets valutariske likviditet er blevet alvorligt svækket gennem det sidste halve års underskud, og selv om dette delvis skyldes ekstraordinære forhold, er der næppe udsigt til, at situationen af sig selv vil rette sig så meget op, at den nød-

[Finansministeren.]

vendige styrkelse af valutareserven vil blive nået.

For at tilvejebringe en varig løsning af vort betalingsbalanceproblem kræves en stærk stigning i vor valutaandtjening gennem en længere årrække. Dette kan kun nås ved, at erhvervenes produktionsanlæg udvides, og ved, at forholdet mellem det indenlandske og det udenlandske omkostningsniveau forbedres.

De lovforslag, som fremsættes i dag, tilsigter for det første at bremse forbrugsstigningen og dermed lette den øjeblikkelige betalingssituation. For det andet tilstræbes efterhånden en lettelse af kreditsituationen og bedre finansieringsmuligheder for erhvervenes investeringer. Herigennem skulle tilige skabes grundlag for øget produktion og beskæftigelse.

De forbrugsdæmpende forholdsregler omfatter dels en række besparelser på statsbudgettet, dels forhøjelser af forskellige forbrugsafgifter, der holdes uden for pristalsreguleringen. Lovforslagene om et stabiliseringslån og om forbedret ligning vil utvivlsomt også påvirke forbruget, og lovforslaget om udbyttebegrænsning for selskaberne vil have samme virkning og muliggøre større investeringer i selskaberne.

Gennem bestemmelserne om, at afgiftsforhøjelserne samt den i 1955 gennemførte afgift på tekstilvarer m. v. holdes uden for det lønregulerende pristal, undgås tillige en stigning i løn- og avanceniveauet, og forslaget om ændring i lov om tilsyn med monopoler og konkurrencebegrænsninger skulle også bidrage sit til at holde priserne nede.

Forslagene udgør en helhed. Lønmodtagerne og andre befolkningsgrupper med små indtægter vil i særlig grad føle byrden ved de foreslåede afgiftsforhøjelser, der sammen med tekstilafgifterne holdes uden for det lønregulerende pristal. Stabiliseringslånet og udbyttebegrænsningen vil ramme de mere velstillede og formentlig i ikke ringe grad medføre en begrænsning i disse befolkningsgruppers forbrug. Endelig vil forbedringen af ligningen medføre en mere retfærdig fordeling af byrderne.

Den samlede virkning for statsfinanserne vil blive en forøgelse af overskuddet af drifts- og anlægsbudgettet på ca. 200 mill. kr. og en yderligere kasse-mæssig forbedring

gennem indbetalingen af stabiliseringslånet, der for dette såvel som for næste finansår er budgetteret til 200 mill. kr. Den samlede statsfinansielle virkning er således en kasse-mæssig forbedring på henved 400 mill. kr. pr. år.

Ud over den ovennævnte virkning for forbruget opnås således i kraft af stabiliseringslånet det betydningsfulde, at staten for første gang i en lang årrække får mulighed for at dække samtlige udgiftsforpligtelser uden at optage lån på kapitalmarkedet eller i nationalbanken. Herved aflastes kapitalmarkedet for det pres, de sidste års betydelige salg af statsobligationer har indebåret. Der skulle hermed være tilvejebragt forudsætninger for den lempelse i penge- og kreditpolitikken, som er ønskelig af hensyn til de produktive investeringer.

Lovforslagene om afskrivningsregler og investeringsfonds genfremsættes allerede nu, således at en hurtig gennemførelse kan støtte erhvervenes investeringer allerede i år. Dette må betragtes som et første og meget væsentligt led i de mere langsigtede forholdsregler inden for statens skatte- og udgiftspolitik.

Jeg skal derefter gå over til at omtale de enkelte lovforslag, og jeg skal først omtale forslaget om et stabiliseringslån, der påtænkes udskrevet for skatteårene 1957-58 og 1958-59 på grundlag af indkomsterne i disse skatteår.

Det vil være rimeligt, at en del af den nødvendige meropsparing foretages af dem, der har mere end lige til dagen og vejen, og navnlig dér, hvor der er mulighed for et egentligt storforbrug. Lånepligten foreslås derfor begrænset til personer og lånebeløbene udskrevet efter en progressiv skala. Denne er udformet således, at personer, hvis skalaindkomst er under 14 000 kr., fritages for lånepligten. Skalaindkomsten er det indkomstbeløb, der bliver tilbage, efter at alle fradrag er foretaget på selvangivelsen og af skattemyndighederne. En skalaindtægt på 14 000 kr. svarer f. eks. til en indtægt på henved en snes tusinde kroner, og et ægtepar, hvor begge har indkomst, skal, hvis det har to børn, først yde lån, når den samlede indtægt når op på ca. 23 000 kr.

Det årlige lånebeløb begynder med 100 kr., når skalaindtægten er netop 14 000 kr.,

[Finansministeren.]

men stiger derefter til f. eks. 850 kr. ved 20 000 kr.s skalaindtægt og til 7 850 kr. ved en skalaindtægt på 50 000 kr., der i reglen vil svare til en samlet indkomst på ca. 80 000 kr.

Det samlede antal skatteydere, der berøres, udgør henvend 150 000, og der vil som nævnt i alt blive udskrevet godt 200 mill. kr. for hvert af de to skatteår.

Lånebeløbene skal indbetales i rater ligesom indkomstskatten til staten. De lånepligtige får foreløbige kvitteringer, som ikke kan omsættes. I 1962 udleveres der obligationer for de indbetalte beløb, forhøjet med 10 pct. Dette tillæg, der er indkomstskattefrit, svarer til 5 pct. i rente for perioden indtil obligationernes udlevering. Obligationerne kan frit omsættes og vil blive forrentet med 5 pct. Tilbagebetalingen sker ved, at der udtrækkes $\frac{1}{30}$ i hvert af årene fra 1963 til 1992.

Den omstændighed, at stabiliseringslånet skal udskrives på basis af den skattepligtige indkomst, giver anledning til betænkeligheder. Der udskrives jo i forvejen meget betydelige indkomstskattebeløb til staten og kommunerne på dette grundlag, og jeg har gentagne gange, også her i tinget, peget på betydningen af, at de selvangivne indtægter i større udstrækning end hittil kommer til at svare til befolkningens virkelige indtægter.

Medens lønindtægter kontrolleres ret indgående, er kontrolmulighederne for andre indtægter, f. eks. af de selvstændige erhvervsdrivendes, som bekendt ikke tilsvarende effektive. Det er derfor forståeligt, at netop lønmodtagerne mange gange har krævet en bedre ligning.

En meget væsentlig del af de beløb, der ikke kommer med på selvangivelserne, anvendes utvivlsomt til forbrug. Der vil derfor på baggrund af den nuværende situation være særlig grund til at udbygge kontrolmulighederne. Herved vil de beløb, der medgår til skjult forbrug, blive beskattet på lige fod med anden indtægt.

Det er ud fra disse synspunkter, at forslaget om ændringer i kontrolloven fremsættes. De foreslåede bestemmelser svarer stort set til kontrolbestemmelserne i det skattereformforslag, som jeg tidligere har fremsat her i tinget.

Efter den gældende kontrollov har de skattelignende myndigheder adgang til på stedet at foretage gennemgang af skatteydernes regnskabsmateriale med bilag og til at vurdere hans varebeholdning, driftsmateriel o. lign., når — som der står i loven — „særlige forhold taler derfor“. Spørgsmålet om, hvornår denne betingelse er opfyldt, har i praksis givet anledning til tvivl. Denne begrænsning er nu udeladt i lovforslaget, og det bliver derfor de skattelignende myndigheders skøn, der skal være afgørende for, hvornår kontrol på stedet skal foretages.

Også på et andet punkt har de gældende kontrolregler givet anledning til tvivl. Som loven er formuleret, kan man nemlig hævde, at skattemyndighederne kun har adgang til at kontrollere det regnskabsmateriale, der har været benyttet som grundlag for en selvangivelse. Hvis en kontrol på stedet skal være effektiv, må der imidlertid også være adgang til at undersøge den løbende regnskabsførelse og foretage optælling og afstemning af kassebeholdning m. v. I forslaget er det derfor fastslået, at skattemyndighederne skal have denne adgang. Desuden udvider forslaget adgangen til at kræve oplysning om erhvervsdrivendes om sætning med andre erhvervsdrivende.

For erhvervsdrivende, der ikke fører regnskab, skal der kunne forlanges nærmere redegørelse for, hvorledes indkomsten fremkommer. Skattemyndighederne skal tillige kunne kræve oplysninger om privatforbrugets fordeling på de enkelte hovedposter, hvilket gør det lettere at bedømme, om selvangivelsen er rigtig.

De lovforslag, jeg i dag fremsætter om skattefri afskrivninger og om investeringsfonds, er praktisk taget de samme som de forslag, der blev fremsat her i tinget 27. marts, men som ikke nåede at blive færdigbehandlet før valget. Med hensyn til forslagene nærmere udformning skal jeg derfor tillade mig at henvisse til min fremsættelsestale her i tinget i marts måned.

Jeg skal herefter omtale de lovforslag, som vedrører ændringer i forbrugsafgiftslovene. Der stilles heri forslag om forhøjelse af afgifterne af cigaretter, cerutter, røgtobak samt øl og vin. For tobaksvarernes vedkommende går forslaget ud på at forhøje afgiften af cigaretter med 1 øre pr. stk.,

[Finansministeren.]

afgiften af cigarillos med ca. 1½ øre pr. stk. og afgiften af cerutter med 2 øre pr. stk. For røgtobaks vedkommende er den foreslåede forhøjelse af tilsvarende størrelse og vil for de mest solgte kvaliteter andrage ca. 50 øre pr. 100 g. Afgiften af øl foreslås forhøjet med ca. 3 øre pr. flaske almindeligt pilsnerøl og henholdsvis 5 øre og godt 8 øre for øl af luksusklasserne A og B. Endelig foreslås vinafgifterne forhøjet med ca. 10 pct. af de nugældende satser, svarende til 20-40 øre pr. flaske almindelig bordvin. Det har været overvejet at tage omsætningsafgiften på restaurationer op til revision allerede nu, men regeringen vil foreløbig afvente beretningen fra det nedsatte tekniske udvalg.

Der er ikke i forbindelse med afgiftsforhøjelsen for cigaretter givet adgang til nogen avanceforøgelse; for røgtobak er det samme tilfældet bortset fra visse afrundinger. Afgiftsforhøjelserne er i øvrigt drøftet med repræsentanter for de pågældende erhvervs producenter og arbejdere, og der er enighed om forslagernes tekniske enkeltheder.

De foreslåede afgiftsforhøjelser skulle kunne indbringe ca. 70 mill. kr. på tobaksvarerne og ca. 30 mill. kr. på øl og vin, således at den samlede årlige indtægt af afgiftsforhøjelserne under forudsætning af uændret omsætning kan anslås til ca. 100 mill. kr.

Da det som tidligere omtalt ikke er hensigten at lade disse afgiftsforhøjelser påvirke det lønregulerende pristal, er der i lovforslagene optaget bestemmelser om beregning af et særligt pristal, hvori afgiftsforhøjelserne udelades. Det drejer sig i alt om 1½ point.

Endvidere er det i forslaget til lov om ændring i loven om forbrugsbegrænsende foranstaltninger foreslået, at også tekstilafgifterne m. m. efter sparebevisernes bortfald skal holdes uden for det særlige pristal. Det drejer sig her om 3½ point.

Arbejdere og tjenestemænd har udtrykt

stor betænkelighed ved, at der således foretages et indgreb i den automatiske pristalsregulering, svarende til knap én portion dyrtidstillæg. Jeg forstår særlig de principielle indvendinger mod disse snart gentagne indgreb og mener, at vi nu må overveje, hvorvidt der foreligger muligheder for at undgå sådanne fremover.

Man kan naturligvis gå så radikalt til værks helt at afskaffe pristalsreguleringen og i stedet med kortere mellemrum forhandle om lønvilkårene. For tjenestemændenes vedkommende, hvor alle ønsker faste lønformer, må man dog efter min mening i alle tilfælde have en egentlig regulering efter prisbevægelserne. Det er imidlertid et spørgsmål, om det af den grund er nødvendigt at medtage skatterne i det pristal, som man ønsker at regulere efter. Op til 1946 reguleredes tjenestemandslønningerne efter et såkaldt udgiftstal, der bl. a. ikke medtog de direkte skatter. Jeg har forstået, at tjenestemændene vil overveje at vende tilbage til en sådan ordning. Den rejser dog det særlige spørgsmål, om det er heldigt således ved pristalsberegningen at stille direkte og indirekte skatter forskelligt. Det er imidlertid en almindelig opfattelse, at det ikke er praktisk muligt at holde de indirekte skatter og afgifter uden for pristalsberegningen. Efter de omlægninger af forbrugsbeskatningen til afgifter beregnet pr. stk. eller vægtenhed, som er gennemført i de senere år, er jeg ikke sikker på, at denne opfattelse stadig er rigtig. Jeg har derfor anmodet det statistiske departement om at tage hele dette spørgsmål op til en nærmere undersøgelse i forbindelse med opstillingen af det nye pristalsbudget.

For at undgå enhver misforståelse vil jeg understrege, at spørgsmålet om generelt at holde skatterne uden for pristalsbudgettet ikke kan sammenstilles med det forslag om et særpristal, som i dag fremsættes. Ved den nu foreslåede ordning holdes alene bestemte afgiftsforhøjelser uden for pristalsberegningen. Holdes derimod

[Finansministeren.]

skatterne helt uden for pristallet, øver skatteændringer ingen indflydelse på dette. Hvorvidt et sådant pristal fremover vil stige hurtigere end et pristal med skatter, vil alene afhænge af, om skatterne stiger stærkere end priserne. Efter 1946 er f. eks. de andre poster i vort pristalsbudget som helhed steget stærkere end skatteposten. Blev der skabt grundlag for at holde skatterne uden for pristalsberegningen, ville megen diskussion omkring den automatiske pristalsregulering kunne undgås.

Forslaget til lov om omsætningsafgift af motorkøretøjer fremsættes for at gennemføre en afløsning af den ordning, hvorefter der i et vist begrænset omfang blev givet købstilladelser til motorkøretøjer, medens alle, som anskaffede et køretøj uden sådan tilladelse, måtte betale en såkaldt dollarpræmie. I stedet for denne ordning forhøjes omsætningsafgiften af motorkøretøjer, således at afgiften for alle køretøjer fremtidig bliver af samme størrelse som den nugældende omsætningsafgift + dollarpræmien. Ved denne omlægning vil man opnå en betydelig forenkling af administrationen og væsentlige besparelser. Den hidtil gældende noget tilfældige tildelingsordning var forbundet med store vanskeligheder, som nu kan bortfalde. Samtidig skabes mulighed for en liberalisering af bilimporten.

Den nødvendige forhøjelse af afgiftsskalaen er beregnet til 55 pct. af køretøjernes afgiftspligtige værdi. For droscher, lillebiler og turistbusser er satsen dog foreslået til 30 pct. af værdien mod nu 15—20 pct.

Forhøjelsen af omsætningsafgiften rammer således kun de køretøjer, hvortil der hidtil er givet købstilladelser, og vil give en merindtægt for statskassen, som kan anslås til ca. 30 mill. kr. Endvidere vil det beløb, der hidtil er indgået som dollarpræmie på biler og motorcykler, nu også formelt blive taget til indtægt på statsregnskabet.

Den samlede fremtidige omsætningsafgift er foreslået fordelt med 40 pct. til vejfonden og 60 pct. til statskassen, hvilket indebærer, at vejfonden får samme indtægt af omsætningsafgiften som hidtil.

Samtidig med omlægningen fra dollar-

præmie til omsætningsafgift videreføres den revision af loven om omsætningsafgift af motorkøretøjer, som man har arbejdet med gennem længere tid. Det må nemlig anses for meget ønskeligt nu at få gennemført en videregående revision af de tekniske bestemmelser i denne lovgivning.

Angående enkeltheder i denne tekniske revision skal jeg henvisse til lovforslagets bemærkninger og kun omtale, at man i lovforslaget har anvendt den samme terminologi, som anvendes i færdselsloven, at man foreslår, at afgiftsfritagne varevogne under kørsel med gods kan benyttes til persontransport i noget videre omfang end hidtil, og at lovforslagets bestemmelse om adgang til at fritage alvorligt invaliderede for omsætningsafgift er suppleret med regler, hvorefter man undgår, at ophævelsen af tildelingsordningen kommer til at ramme invalider.

Den her foreslåede ændring berører ikke den bestående dollarpræmieringsordning for eksporten og for andre importvarer end biler.

Vedrørende besparelserne i øvrigt kan jeg henvisse til de to af socialministeren fremsatte lovforslag (sp. 38), hvorefter arbejdsgiverbidragene til arbejdsløshedsfonden forhøjes med ca. 15 mill. kr. og udgifterne til ulykkesforsikringsdirektoratet nedsættes med ca. 1 mill. kr.

Endvidere vil statslånsydelse for en række ejendomme opført efter krigen, og hvortil statslån er bevilget inden udgangen af november 1950, blive forhøjet. Merindtægten anslås til ca. 12 mill. kr., hvortil kommer en indtægt for statskassen på 2-3 mill. kr. ved ophævelse af den midlertidige fritagelse for ejendomsskatter for visse kontor- og forretningsejendomme. Det kan tilføjes, at kommunerne herved vil opnå en indtægt på 5-6 mill. kr.

Endelig fortsættes den almindelige gennemgang af statsbudgettet med henblik på yderligere udgiftsnedsættelser. Det kan bl. a. nævnes, at det er hensigten at spare 10 mill. kr. ved en omlægning af vejtilskuddene. Der må fortsat vises tilbageholdenhed med nye statsudgifter, og en række bevillinger må foreløbig strækkes. På den anden side må investeringer, der har produktiv betydning, yderligere fremmes. Jeg tænker her bl. a. på bevillinger til den tekniske ud-

[Finansministeren.]

dannelse, til forskningen og til den fredelige udnyttelse af atomkraften.

Efterhånden som det nedsatte udvalg om statens udlånsvirksomhed forelægger sine resultater, er det endelig regeringens hensigt at søge tilvejebragt yderligere besparelser på disse områder. Det må påregnes, at der i denne forbindelse vil kræves lovændringer, og jeg håber, at arbejdet kan skride så hurtigt frem, at vi kan vende tilbage til disse problemer, allerede når næste folketingsår begynder.

Det er vel rimeligt til slut at opstille det spørgsmål, hvorvidt gennemførelse af de her fremsatte lovforslag vil være tilstrækkeligt til at standse valutanedgangen. Som jeg allerede har nævnt, er det regeringens opfattelse, at valutaisituationen er ved at komme ind i et noget roligere leje, og det må være opgaven at fremskynde denne udvikling, uden at der på den anden side fremkommer uønskede virkninger på produktion og beskæftigelse. Den kommende tids vigtigste opgaver er at lægge den økonomiske politik således til rette, at investeringer og eksport kan øges. Gennemføres de fremsatte lovforslag, vil der være taget det første skridt i denne retning.

Det er regeringens hensigt under sine fortsatte overvejelser at søge kontakt med erhvervenes organisationer for at gøre sig bekendt med disses syn på de fremtidige opgaver, herunder særlig hvorledes man kan bidrage til at fremme den nødvendige udbygning af erhvervslivets produktionsapparat. Regeringen håber på et frugtbart samarbejde omkring løsningen af dette afgørende problem for vort lands fremtidige økonomi.

Vi kalder også til samarbejde her i tinget omkring gennemførelsen af de fremsatte lovforslag. Det er nødvendigt at handle hurtigt, men fremsættes tanker om konstruktive forbedringer, vil der være tid til forhandling herom. I håb om, at der vil kunne samles bred tilslutning til lovforslagene, skal jeg anbefale dem til en hurtig og velvillig behandling i tinget.

Formanden: Eksemplarer af de nu fremsatte lovforslag vil blive omdelt.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Socialministeren (Bomholt): Jeg skal for det høje folketing fremsætte *forslag til lov om ændring i lov om arbejdsanvisning og arbejdsløshedsforsikring m. v. (Vedrørende arbejdsgiverbidraget til arbejdsløshedsfonden).*

Forslaget tager sigte på at forhøje arbejdsgivernes bidrag til arbejdsløshedsfonden. Disse bidrag er fastsat i 1937, og regeringen finder det rimeligt, at bidragene nu forhøjes i overensstemmelse med den prisstigning, der har fundet sted siden dengang.

Det foreslås derfor, at det almindelige bidrag, der hidtil har været fastsat til 15 kr. årlig, forhøjes til 38 kr., og at de øvrige bidragssatser forhøjes i forhold dertil. Dog har man fundet det rimeligt at lade bidragene for lærlinge helt bortfalde. Disse bidrag har hidtil særskilt være fastsat til 2 kr. årlig i de to første år af læretiden og derefter af samme størrelse som det almindelige bidrag. Det foreslås endvidere, at de grænser, ved hvilke arbejdsgiverbidragene og statens tilskud bortfalder — nemlig når fondens formue har nået en vis størrelse — forhøjes i samme forhold som bidragene.

Forhøjelsen af bidragene vil, som det nævnes i bemærkningerne til lovforslaget, medføre en forøgelse af arbejdsgiverbidraget, der for tiden udgør ca. 11 mill. kr., med ca. 15 mill. kr. årlig. Statens merudgift til fonden som arbejdsgiver vil blive ca. 800 000 kr. årlig. Statens tilskud til fonden, der udgør en bestemt del af visse af fondens udgifter, er for finansåret 1957-58 anslået til ca. 26 mill. kr.

Baggrunden for lovforslaget, der må ses i sammenhæng med de sparebestræbelser, der for tiden søges fremmet, er, at arbejdsløshedsfondens regnskab i de seneste år har vist underskud, og at dette nu udgør over 23 mill. kr. Såfremt arbejdsgiverbidragene ikke forhøjes, må det forudses, at et fortsat stigende underskud skulle dækkes af statskassen.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg med disse ord anbefale forslaget til det høje tings velvillige behandling.

Jeg skal endvidere tillade mig for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om ændring i lov om forsikring mod følger af uljkestilfælde.*